

ОБЯВЛЕНИЕ

На основание чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове /ЗНА/, във връзка с чл. 77 от АПК

На заинтересованите граждани и организации се предоставя 14-дневен срок, считано от
03.11.2016 г. за предложения и становища по

Проект на „Програма за опазване на околната среда в Община Ябланица 2016-2020 г.“
на адрес: гр. Ябланица, пл. „Възраждане“ № 3 – „Центрър за информация и услуги на
гражданите“ или на e-mail: kmet_yablanitsa@mail.bg

ПРОЕКТ !

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ОБЩИНА ЯБЛАНИЦА 2016-2020 година

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Анализ на средата

1.Фактори

1.1.Природно-географски и териториално-административни

1.1.1.Географско положение на общината

1.1.2.Съседни общини

1.1.3.Релеф

1.1.4.Климат

1.1.5.Полезни изкопаеми

1.1.6.Кметства и населени места по кметства, курорти

1.2.Фактори на околната среда

1.2.1.Въздух

1.2.2.Води

1.2.3.Отпадъци

1.2.4.Почви и нарушен терени

1.2.5.Зашитени територии и биоразнообразие

1.2.6.Лечебни растения

1.2.7.Шум

1.2.8.Зелени площи в населените места

1.2.9.Радиационна обстановка и влияние на нейонизиращите лъчения

1.3.Управленски фактори

1.4.Икономически фактори

1.5.Финансови фактори

1.6.Демографски фактори

1.7.Социално-икономически

II.Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT)

III.Визия за околната среда на общината

IV.Цели

1.Генерална стратегическа цел

2.Специфични стратегически цели

V.Приоритети

VI.План за действие

VII.Приложения към програмата

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е разработена от общинската администрация на Община Ябланица. Ценна помощ чрез предоставянето на информация, мнения и предложения оказаха: Регионална инспекция по околната среда и водите – гр. Плевен, Териториално статистическо бюро – Ловеч, В и К – гр. Ябланица, Дейност Чистота – гр. Ябланица др. институции.

Програмата е разработена на основание чл.79, ал.1 от Закона за опазване на околната среда и чл.26, ал.2 от Закона за почвите.

Програмата е динамичен и отворен документ. Тя ще бъде периодично допълвана съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други фактори със стратегическо значение.

Избраният подход за разработването на програмата съответства на утвърдените с решение на Колегиума на Министерството на околната среда и водите на 29.11.1999 г. методични указания. Основният използван метод в разработката е стратегическо планиране, почиващо на SWOT анализ.

Програмата си поставя следните цели:

1. Да идентифицира и анализира проблемите в областта на околната среда на територията на общината, да установи причините довели до тях и да предложи решения и действия за тяхното преодоляване.
2. Да открои приоритетите в разглежданата област.
3. Да обедини усилията на общинските органи, държавните институции, населението, предприятията на територията на общината за решаване на проблемите.
4. Да аргументира проектите на общината в екологичен аспект, които тя ще предложи за финансиране.
5. Да използва оптимално ограничните финансови и човешки ресурси, като ги съсредоточи за решаване на най-приоритетните проблеми.
6. Да подобри качеството на живот на населението в общината, чрез осигуряване на благоприятна околната среда и запазване на богатството на биологичното разнообразие.

I. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. Фактори

1.1. Природно-географски и териториално-административни

1.1.1. Географско положение на общината

Община Ябланица е част от област Ловеч. Разположена е на полупланински терен в централната част на Предбалкана. Общината включва в състава си 9 /девет/ населени места и е разположена на обща площ от 204 194 декара, представляващи 4,9 % от територията на област Ловеч, наредяща я на седмо място по големина в сравнение с другите общини в областта. (Приложение № 1)

Общинският център е транспортен възел в направленията: София - Варна, София - Русе, Тетевен - Враца и др. Общината отстои на 69 км. от областния център – гр. Ловеч, на 87 км. от гр. София, на 357 км. от гр. Варна, на 223 км. от гр. Русе, на 24 км. от гр. Тетевен, на 65 км. от гр. Враца.

1.1.2. Съседни общини

Община Ябланица граничи със следните общини: на север с община Луковит, на югоизток и юг с община Тетевен, на югозапад с община Правец и на северозапад и север с община Роман.

1.1.3. Релеф

Релефът на общината е предимно хълмист, като надморската височина варира в границите 300 - 937 м. над морското равнище. Общинският център – гр. Ябланица е разположен на 400 м. надморска височина, а най-високата точка е планината Драгоица – 937 м. надм. Височина.

На югоизток Ябланското бърдо образува три разклонения, разделени едно от друго с почти успоредни, безотточни карстови понижения при махалите Герания, Нановица и Върпей. Карстът в този район е един от най-типичните за България, като по повърхността му има множество овали, валози, пещери и понори. Най-голямо карстово образувание е пропастта „Бездънният пчелин“.

На северозапад се извисява Драгоица, чиито склонове са бронирани от титонски тип варовик. На северозапад се издига Батулийската антиклинала, която е ориентирана в посока запад-изток. Изградена е от титонски варовик и неокомски мергели по периферията. В югозападна посока се оформя синклинално понижение. След това започва глаженската антиклинала, от северното бедро на която се издига Лисец.

1.1.4. Климат

Климатът в община Ябланица е умерено-континентален: къса дъждовна пролет, топло лято, слънчева есен и сравнително мека зима със снежна покривка под 100 дни. Средногодишната температура е 15°C с температурни инверсии и мъгли.

1.1.5. Полезни изкопаеми

Почти еднообразният геологически строеж е дал отражение върху наличието на полезни изкопаеми. Областта е богата на глини, намиращи се в най-голямо количество югозападно от гр. Ябланица.

Мергелитите, с които е покрито Ябланското бърдо са огромен източник за развитието на циментовата промишленост и се използват от „Златна панега цимент“, АД.

На около 3 км. от гр. Ябланица, в масти Нановица са открити богати залежи от качествен бял варовик с голямо стопанско значение. В областта има и богати находища на мрамор, които са основна сировина в производството на „Седимент приват“ ЕАД.

1.1.6. Кметства и населени места в общината

Община Ябланица е съставена от 9 населени места, като административен център е гр. Ябланица, а останалите населени места са селата Златна Панега, Брестница, Добрлевци, Орешене, Малък Извор, Батулци, Голяма Брестница и Дъбравата.

В административно отношение са разделени на: 1 община – гр. Ябланица, 7 кметства – с. Златна Панега, с. Брестница, с. Добрлевци, с. Орешене, с. Малък Извор, с. Батулци, с. Голяма Брестница и 1 кметско наместничество – с. Дъбравата. (Приложение № 2)

1.2. Фактори на околната среда

1.2.1. Въздух

Състояние и качество на въздуха:

Съгласно дефиницията „Качество на атмосферния въздух“ е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените и съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Законът за чистотата на атмосферния въздух определя 11 основни показателя за качество на атмосферния въздух.

За контролиране на основните и допълнителни показатели на територията на страната се разполагат пунктове за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, като част от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг, подсистема – „Въздух“. За община Ябланица пунктите са подвижни, обслужвани от мобилната станция за контрол на качеството на атмосферния въздух.

По класификация (съгласно Приложение №1 към чл.10, ал.3 и 4 от Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух) пунктите за мониторинг биват:

1. Транспортно – ориентирани (Т) пунктове за мониторинг са тези, при които броят на МПС, преминаващи в кръг с радиус 50 м, е не по-малък от 2500 превозни средства на денонощие.

2. Промишлено – ориентирани (П) пунктове за мониторинг са тези, при които има преобладаващо влияние на емисии от производствени и други дейности.
3. Градски фонови пунктове за мониторинг (ГФ) са тези които са разположени в застроената част на град, които не отговарят на критериите по т.2.
4. Извънградски фонови пунктове за мониторинг (ИФ) са разположените на 3-10 км от град, които не отговарят на критериите по т.2 и 3.
5. Регионални пунктове за мониторинг (Р) са разположените на 10-50 км от град, които не отговарят на критериите по т. 2 и 3.
6. Отдалечени пунктове за мониторинг (О) са разположените на повече от 50 км от град, които не отговарят на критериите по т.2 и 3.

Съгласно районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (чл.30, ал.1, т. 4 от Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух) Община Ябланица попада в “район, в който нивата на замърсителите не превишават долните оценъчни прагове”.

Във връзка с прилагането на Наредба № 7, контролът се извършва от мобилна станция за фонов мониторинг на РИОСВ – гр. Плевен. Контролните показатели от мобилната станция са: *сuspендиранi частици (прах), серен диоксид, азотен оксид, озон, въглероден оксид, амоняк, сероводород, метанови въглеводороди, неметанови въглеводороди, както и посока и скорост на вятъра, температура, налягане, влажност и сила на слънчевото греене.*

Природните фактори, географските и метеорологични условия са основна предпоставка, която допринася за чистотата на въздуха в общината.

На територията на община Ябланица няма предприятия с наложени санкции за замърсяване на атмосферния въздух.

Периодично се вземат пробы от емисионни източници, каквите са димоотводите на предприятията. В контролираните предприятия, като пречиствателни съоръжения, най-често се използват електрофилтри, ръкови филтри, касетъчни и слоести филтри, циклони, инерционни уловители, аспирационни шахти и др.

На територията на община Ябланица от страна на РИОСВ – гр. Плевен на контрол на изхвърляните във въздуха емисии подлежи „Златна Панега цимент“ АД, чийто показатели са в нормите, благодарение на постоянните инвестиции правени от предприятието в областта на опазване на околната среда.

Увеличеният транспортен трафик и лошото състояние на моторните превозни средства са причина за повишаване на емисиите на вредни вещества и замърсяването на атмосферния въздух. Разрастването на автомобилните потоци, оставянето и износването на голяма част от моторните превозни средства представляват неблагоприятна перспектива за влошаване на екологичните характеристики на въздуха в прилежащите на пътните артерии райони.

Основна причина за есенно-зимното замърсяване на въздуха в общината е използването на лошокачествени твърди и течни горива – мазут, нафта, въглища, брикети и липсата на алтернативни източници на отопление.

1.2.2. Води

Водни ресурси

Площта на реките и водните басейни в община Ябланица е 2417 декара, което представлява 1,18% от общата територия на общината (при средно за страната 1,8%), като площта заета от язовири със стопанско значение е 570 декара. Това са язовирите Витина лъка, Бааза, Гаврил, Голяма Брестница, Реджовица, Долно езеро и микроязовирите Гаргулица и Пишурата.

Карстовият характер на района не позволява образуването на повърхностнотечащи води със стопанско значение. Падналите дъждовни води проникват дълбоко в почвата. Единствената малка река, която тече през самия гр. Ябланица е р. Ябланска (Калник). Нейните малки притоци – Дълбошки дол, Леска, Късата долчина – носят минимални количества вода, които са със сезонен характер и това я прави неизползваема за стопански нужди. Реката се влива в яз. Ябланица (Гаргулица). Той е разположен в северната периферия на града.

От западните склонове на Драгоица към р. Манаселска протичат също такива малки притоци със сезонен характер и без стопанско значение.

Единствената река със стопанско значение в общината е р. Златна Панега, със сравнително балансиран отток, поради формирането на постъпления от водни маси от карстов извор Глава Панега, който е с малки колебания в годишен разрез.

Река Добревска е с отток формиран от постъпления на водни маси от района на гр. Ябланица, яз. Витина лъка, яз. Гаврил, яз. Реджовица и микроязовирите Гаргулица и Пишурата.

Наличните водни ресурси не са в състояние да посрещнат нуждите от промишлени и питейни води в перспектива. Хидрологичката характеристика на самите водоизточници е благоприятна за поддържане на стабилен качествен състав на водите.

В естествено състояние подземните води имат добри питейни качества и с редки изключения отговарят на санитарно-хигиенните изисквания като „Вода за пие“.

Източници на замърсяване

Основен източник на замърсяване на водите в общината са комунално-битовите дейности. За гр. Ябланица, отпадните води се пречистват в новоизградената пречиствателна станция за отпадни води (ПСОВ), но на територията на селата от общината, всички отпадъчни води от бита попадат в реките, водоемите или деретата. Сред останалите източници на замърсяване на водите в общината са промишлеността, транспорта и животновъдството.

Канализация-степен на изграденост

В общината има частично изградена канализационна мрежа.

В рамките на гр. Ябланица изградената канализационна система довежда отпадните води до ПСОВ гр. Ябланица, където водите се пречистват и заузват в р. Ябланска. Към настоящия момент територията на гр. Ябланица е обхваната на 90 % от така изградената канализационна мрежа, като се разработват проекти за изграждане на цялостна канализация.

В останалите населени места на общината има частична канализация, но се използват предимно септични ями и попивни кладенци.

Селищни пречиствателни станции

След изграждане и въвеждане в експлоатация на градската пречиствателна станция за отпадъчни води с довеждащ колектор на гр. Ябланица, отпадъчните води са пречистени до степен за водоприемник втора категория. Показателите на водата, както на входа, така и на изхода на ПСОВ гр. Ябланица се следят ежемесечно.

Водоснабдяване на населените места

Водопроводната мрежа в по-голямата част от общината е морално остатяла, изпълнена предимно от етернитови и стоманени тръби. Това води до чести аварии, течове и голям процент загуби на питейна вода. Ежегодно се извършват реконструкции на водопреносната мрежа, като подмяната на старите тръби с полиетиленови започва от магистралните водопроводи на населените места.

Голяма част от водопроводната мрежа бе подменена по различни проекти финансиирани по Програмата за развитие на селските райони. Предстои разработване на проекти за подмяна и на други участъци от водопроводната мрежа и изпълнението им.

Водоснабдяването на населените места от общината се осъществява от:

- Водоснабдителна група „Гложене“, чрез помпена станция „Видрите“ – гр. Ябланица, с. Малък Извор и с. Брестница
- Водоснабдителна група „Златна Панега“ – с. Златна Панега, с. Орешене, с. Добревци, с. Батулци и с. Дъбравата
- Местни водоизточници има в: с. Добревци, с. Батулци, с. Дъбравата, с. Орешене, и с. Голяма Брестница

№	Водоизточник	Дебит л./с.	Използван за водоснабдяване на
1.	Извор „Златна Панега“	1 600/3 200	600 л/с за група „Златна Панега“
2.	Водоснабдителна група „Гложене“	150	62 л/с за общ. Ябланица
3.	Извор „Езерото“	0,15/10	с. Малък Извор

4.	Извор „Сини вир“	0,32/7	с. Голяма Брестница
5.	Извор „Жидъвица“	0,3/3	с. Голяма Брестница
6.	Извор „Пишурата“	0,27/2	с. Добревци
7.	Извор „Сухото езеро“	0,15	-
8.	Извор „Богой“	0,8/4	с. Орешене
9.	Извор „Голямата чешма“	1,5/4	-
10.	Извор „Мечовец“	0,18/0,6	с. Батулци
11.	Извор „Сух дол“	0,22/0,25	-
12.	Извор „Нишовци“	0,2/0,6	с. Дъбравата
13.	Извор „Габрите“	0,65	max. „Драганина могила“

Таблица 1. Източници на питейна вода

1.2.3.Отпадъци

Във всички населени места на общината има организирано сметосъбиране, което се извършва от фирми с действащ договор подписан с общината. Смесените битови и строителни отпадъци се депонират в общинското депо, като периодично се упълтняват. Депото се намира в землището на община Ябланица, в местн. „Зейков рът“, разположено на площ от 19,262 дка. То е в експлоатация от 1978 г. Разработва се проект за закриване и рекултивация на Общинското депо, като след закриването му, отпадъците от територията на общината ще се депонират на Регионалното депо за управление на отпадъците – гр. Луковит.

Годишният обем на депонираните отпадъци на общинското сметище в гр. Ябланица е както следва:

- за 2011 г. – битови отпадъци – 824 т.,
- за 2012 г. – битови отпадъци – 1366 т.,
- за 2013 г. – битови отпадъци – 537 т.,
- за 2014 г. – битови отпадъци – 657 т.

Морфологичният състав на отпадъците в процентно отношение е следният: кухненски – 17 %, хартия и картон – 10 %, пластмаса – 11 %, стъкло – 2 %, метал – 2 %, текстил – 2 %, инертни материали – 24 %, градински отпадъци – 29 %, други – 3%.

Основните източници на отпадъци на територията на общината са гражданите, домакинствата, промишлеността, частните фирми, училищата и детските градини, строителството, животновъдните ферми, ресторантите, увеселителните заведения, болничните заведения и др.

Най-голямо количество са битовите отпадъци, които се получават в резултат на жизнената дейност на домакинствата, държавните и обществени сгради.

На територията на общината все още има места, на които нерегламентирано се изхвърлят отпадъци, като кметствата по места вземат необходимите мерки за своевременното им ликвидиране и недопускане на повторно образуване.

През февруари 2009 г. общината въведе система за разделно събиране на отпадъците от опаковки, съвместно с „Екопак България“ АД. В програмата са включени гр. Ябланица, с. Брестница и с. Златна Панега. Площадките за разполагане на контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки са посочени от общинската администрация, а окончателният им вариант е съгласуван с „Екопак България“ АД и фирмата подизпълнител. Разделно събранныте отпадъци от опаковки се транспортират до площадка за сортиране. След сортиране, отпадъците подлежат на рециклиране и оползотворяване.

1.2.4.Почви и нарушенi терени

Почвите в общината са сравнително разнообразни. За старопланинската част са характерни типични кафяви горски и планинско-ливадни почви. По долините на реките са разпространени алувиално-ливадни почви. Почти всички почвени типове в общината са плодородни и са подходящи за различни земеделски култури.

Няма данни за замърсявания на почвите в общината или наличие на значителни проблеми, които да застрашават екологично чистото им състояние.

Основните източници на замърсяване са: газовете от изгаряне на въглища и течни горива, които попадат под формата на киселинни дъждове; локални ограничени замърсявания в обсега на депото и стари складови райони за пестициди; от транспорта – замърсявания, свързани с дизеловите и бензинови двигатели; комунално-битова дейност – изхвърляне на отпадъци, които при неправилно съхранение замърсяват почвите и подпочвените води; изсичане на горите, водещо до изтощаване на почвите, ерозия и засоляване.

Поради сравнително ниската си лесостост, община Ябланица е включена в списъка на общините, чиито земи са с висок риск от ерозионни процеси.

1.2.5.Зашитени територии и биоразнообразие

Гори

Горите играят роля за формирането на местния климат, предпазват почвите от ерозия, регулират водния режим на реките, намаляват силата на вятъра, имат голяма естетическа стойност и важно значение за рекреацията на хората.

Общата площ на Община Ябланица е 204 194 дка., от които 123 811 дка. са земеделски земи, а 63 714 дка. са горски територии, което представлява 31,23 % от територията на общината.

На територията на общината функционира едно горско стопанство – ДГС Тетевен.

Състоянието на общинския горски фонд като цяло може да се определи като не много добро поради това, че в част от имотите на общинските горски територии, преди тяхното възстановяване, са се осъществявали ползвания от съответните горски стопанства.

Горските съобщества на територията на общината са предимно от бук, дъб, габър, келяв габър, бреза, ясен, липа, акация. От иглолистните видове се срещат бял и черен бор, смърч, ела, зелена дугласка.

Освен на дървесина, горите са източник и на много ценни ресурси като билки, горски плодове, гъби и други, които имат голяво стопанско значение.

Разнообразието на растителния и животинския свят трябва да бъде съхранено, като в тази връзка е необходимо да се увеличи площта на горите с рекреационна цел, като се търси възможност за финансиране на мероприятия за залесяване на оголени терени със средства от различни програми.

Зашитени видове растения и животни

Флористичното разнообразие е представено от около 2 337 вида и подвида растения, от които около 1 900 вида и подвида висши растения.

Броят на консервационно значимите растения е както следва: локални ендемити – 10 вида, български ендемити – 10 вида, балкански ендемити - 67 вида, защитени от българското законодателство – 30 вида, включени в националната Червена книга – 81 вида, видове от Червения списък на Европа – 9, видове застрашени в световен мащаб – 10.

Едни от най – ценните видове растения са:

Бръшлян – *Hebera helix*

Бъз нисък – *Sambucus nigra*

Бъз нисък – *Sambucus ebulus*

Ветрогон – *Eryngium campestre*

Волски език – *Phyllitis scolopendrium*

Върба бяла – *Salix alba*

Глог черен – *Crataegus monogyna* Jacq

Дилиянка – *Valeriana officinalis*

Еньовче ароматно /Лазаркия/ – *Galium odoratum*

Живовляк ланцетовиден – *Plantago lanceolata*

Жълта тинтява – *Gentiana lutea*

Жълт кантарион – *Hypericum perforatum*

Иглица лечебна – *Primula veris*

Изтравниче обикновено – *Asplenium trichomanes*

Кестен див – *Aesculus hippocastanum*

Кокиче снежно – *Galanthus nivalis*
 Конски кестен – *Aesculus hippocastanum*
 Копитник – *Asarum europaeum*
 Крем петров – *Lillium martagon*
 Лайка езичестоцветна – *Chamomilla suaveolens*
 Липа дребнолистна – *Tilia cordata Mill*
 Липа едролистна – *Tilia platyphyllos Scop*
 Лудо било – *Atropa bella-donna*
 Маточина – *Mellisa officinalis*
 Машерка – р. *Thymus*
 Оман бял – *Inula helenium*
 Салеп – *Orchis sp. Diversa*
 Равнец бял – *Achillea millefolium*
 Равнец жълт – *Achillea clypeolata*
 Ранилист лечебен – *Betonica officinalis*
 Риган – *Origanum vulgare*
 Тъстиста лютива – *Sedum acre*
 Шапиче – *Alchemilla vulgaris complex*
 Шипка – *Rosa canina*

Фаунистичното разнообразие на безгръбначните животни се определя от около 2 387 вида и подвида, а гръбначните животни са повече от 300 вида.

Вълк – *Canis lupus*
 Благороден елен – *Cervus elaphus*
 Видра – *Lutra lutra*
 Катерица – *Sciurus vulgaris*
 Златка – *Martes martes*
 Дива котка – *Felis silvestris*
 Лалугер – *Spermophilus citellus*
 Пъстър пор – *Vormela peregusna ssp.*
 Нощник на Бехщайн – *Myotis bechsteinii*
 Нощник на Брандт – *Myotis brandtii*
 Мустакат нощник – *Myotis mystacinus*
 Воден нощник – *Myotis daubentonii*
 Трицветен нощник – *Myotis emarginatus*
 Сляпо куче – *Nannospalax leucodon*
 Широкоух прилеп – *Barbastella barbastellus*
 Кафяв дългоух прилеп – *Plecotus auritus*
 Двув цветен прилеп – *Vespertilio murinus*
 Малък подковонос – *Rhinolophus hipposideros*
 Обикновен сънливец – *Myoxus glis*
 Лешников сънливец – *Muscrdius avellanarius*
 Горски сънливец – *Dryomys nitedula*
 Снежна полевка – *Chionomys nivalis*
 Ловен сокол – *Falco cherrug*
 Сокол скитник – *Falco peregrinus*
 Керкенез – *Falco tinnunculus*
 Орел змияр – *Circaetus gallicus*
 Голям ястреб – *Accipiter gentilis*
 Малък ястреб – *Accipiter nisus*
 Обикновен мишелов – *Buteo buteo*
 Полубеловрата мухоловка – *Ficedula semitorquata*
 Бухал – *Bubo bubo*
 Планински кеклик – *Alectoris graeca*

Яребица – *Perdix perdix*
Пъдпъдък – *Coturnix coturnix*
Малък вечерник – *Nyctalus leisleri*
Балканска завирушка – *Prunella collaris* ssp.
Жълтоклюна гарга – *Pyrrhocorax graculus*
Балканска чучулига – *Eremophila alpestris*
Скален дрозд – *Monticola saxatilis*
Белогуш дрозд – *Turdus torquatus*
Уралска улулица – *Strix uralensis*
Врабчова кукумявка – *Glaucidium passerinum*
Пернатонога кукумявка – *Aegolius Funereus*
Осояд – *Pernis apivorus*
Гълъб хралупар – *Columba oenas*
Черен кълвач – *Dryocopus martius*
Белогръб кълвач – *Dendrocopos leucotos*
Сив кълвач – *Picus canus*
Лещарка – *Bonasa bonasa*
Смок мишкар – *Elaphe longissima*
Усойница – *Vipera berus*
Жаба дървесница – *Hyla arborea* и др.

Видове животни, обект на ловен туризъм

На територията на общината са разпространени следните видове, обект на ловния туризъм: дива свиня, сърна, благороден елен, вълк, яребица, пъдпъдък и други.

Зашитени територии

Зашитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

На територията на общината има една защита местност:

- защита местност „Драгоица“ обхваща едноименната предпланина в землищата на гр. Ябланица и с. Добревци, с обща площ 89,9 хектара, обявена за историческо място със Заповед № 1050 от 22.12.1987 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда (обн. ДВ бр. 2/1988 г.), прекатегоризирана в защита местност със същото наименование със Заповед № РД – 724 от 10.06.2003 г. на МОСВ (обн. ДВ бр. 60/2003г.).

Зашита местност „Драгоица“ е обявена за такава, с цел опазване на характерния ландшафт, включващ скални венци и ниши, както и опазване на местообитанията на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества.

В обхвата на защитената местност попадат и два скални водопада, които през зимно-пролетния период се превръщат във водна палитра от цветове, а през летния сезон пресъхват.

През 2003 г. е изградена екопътека до местността, която е обозначена с необходимата маркировка. Също така са поставени знаци за находищата на лечебни растения, попадащи под специален режим на опазване.

Природните забележителности в общината са две:

- карстов извор „Златна Панега“ в землището на с. Златна Панега, с площ 1,5 хектара, обявена със Заповед № 3384 от 08.12.1966 г. на Министерство на горите и горската промишленост, (обн. ДВ бр. 19/1967 г.).

- пещера „Съева дупка“ в землището на с. Брестница, с площ 20 хектара, обявена за природна забележителност със Заповед № 2810 от 10.10.1962 г. на Главно управление на горите при Министерски съвет, (обн. ДВ бр. 56/1963 г.).

Пещерата е сред Стоте национални туристически обекти на Балгарския туристически съюз. Намира се на 11 км. западно от Ябланица и на 2 км. южно от село Брестница. Разположена на 500 м.

надморска височина, дълга е 480 м., а височината ѝ варира от 5 до 17 м. Общата ѝ площ е около 3500 кв. м., като в нея са обособени 5 зали – „Купена“, „Срутището“, „Концертна“, „Космос“ и „Белия замък“. С невероятните си скални образувания тя е една от най - красивите пещери в България. „Съева дупка“ е посещавана ежегодно от десетки хиляди туристи, в това число и много чужденци.

Вековни дървета

На територията на община Ябланица растат следните вековни дървета:

- Габър - обикновен габър (*Carpinus betulus*) – код в Държавен регистър на вековните дървета 504, обявен със Заповед № 1762 от 28.06.1972 г. на МГОПС (обн. ДВ бр. 59/1972 г.), местоположение – с. Батулици, м. Сираковци, години към датата на обявяване – 180, възраст към 2015 г. – 223 г.
- Габър - обикновен габър (*Carpinus betulus*) – код в Държавен регистър на вековните дървета 505, обявен със Заповед № 1762 от 28.06.1972 г. на МГОПС (обн. ДВ бр. 59/1972 г.), местоположение – с. Батулици, м. Сираковци, години към датата на обявяване – 180, възраст към 2015 г. – 223 г.
- Габър - обикновен габър (*Carpinus betulus*) – код в Държавен регистър на вековните дървета 506, обявен със Заповед № 1762 от 28.06.1972 г. на МГОПС (обн. ДВ бр. 59/1972 г.), местоположение – с. Батулици, м. Сираковци, години към датата на обявяване – 180, възраст към 2015 г. – 223 г.
- Бук - обикновен бук (*Fagus sylvatica*) – код в Държавния регистър на вековните дървета 508, обявен със Заповед № 1762 от 28.06.1972 г. на МГОПС (обн. ДВ бр. 59/1972 г.), местоположение – с. Батулици, м. Сираковци, години към датата на обявяване – 180, възраст към 2015 г. – 223 г.
- Зимен дъб - горун (*Quercus daleshampii*) – код в Държавния регистър на вековните дървета 509, обявен със Заповед № 1762 от 28.06.1972 г. на МГОПС (обн. ДВ бр. 59/1972 г.), местоположение с. Златна Панега, шосето София-Плевен, години към датата на обявяване – 280, възраст към 2015 г. – 323 г.
- Зимен дъб - горун (*Quercus daleshampii*) – код в Държавния регистър на вековните дървета 722, обявен със Заповед № 715 от 12.03.1975 г. на МГОПС, местоположение с. Батулици, м. Тутъловци, години към датата на обявяване – 300, възраст към 2015 г. – 340 г.

Зашитени зони „Натура 2000“

Местата, попадащи в екологичната мрежа от защитени зони „Натура 2000“ се определят в съответствие с две основни директиви за опазване на околната среда: Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (Директива за местообитанията) и Директива 79/409/ЕЕС за съхранение на дивите птици (Директива за птиците).

В „Натура 2000“ попада малка част от територията на Община Ябланица.

- Защитена зона „Васильовска планина“ – код BG0002109 - 33 по Директивата за птиците, с обща площ 45 472,79 ха., обявена със Заповед № РД – 529 от 26.05.2010 г. на Министерски съвет, (обн. ДВ бр. 48/2010 г.).

В границите на 33 от община Ябланица, област Ловеч попадат части от землищата на населените места: с. Брестница и с. Малък извор.

- Защитена зона „Български извор“ – код BG0001036 – 33 по Директивата за местообитанията, с обща площ 2 618,99 ха., обявена с Решение № 122 от 02.03.2007 г. на Министерски съвет, (обн. ДВ бр. 21/2007 г.).

В границите на 33 от община Ябланица, област Ловеч попадат части от землището на с. Брестница.

- Защитена зона „Карлуково“ – код BG0001014 – 33 по Директивата за местообитанията, с обща площ 28 841,93 ха., обявена с Решение № 122 от 02.03.2007 г. на Министерски съвет, (обн. ДВ бр. 21/2007 г.).

В границите на 33 от община Ябланица, област Ловеч попадат части от землищата на населените места: гр. Ябланица, с. Брестница, и с. Златна Панега.

Ролята на общинска администрация е да популяризира в обществото целите на Европейската мрежа от защитени зони и да подпомага компетентните органи за опазването ѝ.

1.2.6.Лечебни растения

На територията на община Ябланица се срещат следните лечебни растения, попадащи под разпоредбите на Закона за лечебните растения: каменоломков анасон, есенно ботурче, брей, брекия, обикновена бреза, бръшлян, полски бряст, обикновен бук, бучиниш, нисък бъз, черен бъз, лечебно

великденче, полско великденче, полски ветрогон, волски език, вратига, вълча ябълка, бяла върба, лечебна върбинка, обикновен габър, червен глог, глухарче, глушкина, пролетен горицвет, бодлив гръмотрън, дебелец, детелина, див копър, дилиянка, лечебна динка, обикновен дрян, летен дъб, еньовче, живовлек, звъника, здравец, зимзелен, змийско мляко, лечебна иглика, изтравниче, казашки бодил, каменоломка, киселец, лечебна комунига, конски кестен, копитник, гръцка коприва, полска къпина, влакнеста къпина, лайка, лапад, обикновена леска, едролистна липа, сребролистна липа, лопен, сибирски лук, люляк, лютиче, магарешки бодил, малина, мащерка, мента, мехунка, пролетен минзухар, есенен минзухар, мразовец, горска млечка, мъртва коприва, напръстник, обчарска торбичка, омайниче, ливадно орехче, паричка, пелин, повет, подбел, подъбиче, бял равнец, жълт равнец, лечебен ранилист, репей, риган, сапунче, секирче, синя жълчка, слез, смрадлика, татул, миризлива теменуга, тинтиява, тъстига, трънка, хвощ, червен кантарион, шипка, горска ягода и др.

Пълният списък на лечебните растения, определени като такива с приложение към Закона за лечебните растения, срещащи се в земеделси земи и гори, собственост на община Ябланица и в границите на населените места от общината са показани в Приложение № 3.

Билките от лечебни растения, за които със Заповед се определят допустимите количества за добив от естествени находища, които са разпространени на територията на община Ябланица са лечебна иглика, лечебен ранилист и лудо биле.

Събирането на билки от естествените находища на лечебни растения се извършва съобразно Закона за лечебните растения. Ползването на лечебни растения, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на позволително за ползване, издадено па реда на Закона за лечебните растения. Позволително не се изисква при събиране на билки за лични нужди.

Лечебните растения в естествените им находища се опазват от увреждане и унищожение с цел осигуряване на устойчивото им ползване.

Опазването на лечебните растения цели запазването на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси. То включва поддържане и съхраняване на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации на видовете. Опазването на лечебните растения е насочено към биологичните им ресурси в естествената им среда, включително към генетичните ресурси, отделните екземпляри растения, популациите на видовете и екосистемите.

1.2.7.Шум

Съгласно нормативната уредба за шума контролната функция на общинската администрация е върху шума от битови и занаятчийски дейности. Производствения шум и шума от транспортния трафик се контролира от регионалните органи на МОСВ, МЗ и МВР.

Шумовото замърсяване както в гр. Ябланица, така и в останалите населени места е не помоловажен проблем от останалите замърсители. Населените места с най-високи норми на шум са:

- гр. Ябланица – най-голямо населено място и разпалаждение на жилища в непосредствена близост до околовръстния път;

- с. Брестница – преминаваща при селото основна пътна артерия – пътя София – Варна;
- с. Златна панега – преминаваща основна пътна артерия – пътя София – Русе

Характерно за шумовото натоварване на града и посочените села е денонощна и седмична цикличност.

Наднормено изльчване на шум

Няма актуални данни за наднормено изльчване на шум на територията на община Ябланица. При жалби на граждани за производствен шум, администрацията сеизира компетентните органи; за шум при битови дейности - издава предписания за спазване на нормативно установените изисквания.

Източници на шум

В градската среда, както и в селата с интензивен трафик, основен източник на шум са транспортните средства. Някои производства и човешки дейности в сферата на услугите също излъчват шум и създават дискомфорт у живущите около източника.

За високите стойности на шумовите нива допринасят характерните особености на териториално-устройствените планове на града и другите селища:

- липса на околовръстни пътища, поради което транзитния поток минава през населеното място;
- липса на защитни „зелени“ екрани;
- двустренно плътно застраяване на главните улици;
- остарял автомобилен парк

Население подложено на въздействие

На негативното влияние на шума са подложени в най-голяма степен живеещите на главните улици на града, както и живеещите в близост до основните пътни артерии на общината.

Предприети мерки

За намаляване на шума в градската среда, общинска администрация предприема действия по регулиране на движението чрез план за организация на движението в град Ябланица.

1.2.8. Зелени площи в населените места

Нормативно озеленяването на урбанизираните територии се определя в Закона за устройство на територията, Закона за опазване на околната среда, Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Наредба №1 за опазване на озеленените площи и декоративната растителност на бившето Министерство на териториалното развитие и строителството. На местно ниво има действаща Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Ябланица приета с Решение № 96 по Протокол № 15 от 30.09.2008г. на Общински съвет – гр. Ябланица.

Озеленените площи се обединяват в зелена система, като средство за подобряване на микроклимат и хигиенните условия и за организиране на отдиха на населението. Основа на зелената система са озеленените площи, предназначени за широко обществено ползване – паркове, градини, улично озеленяване, представляващи публична собственост. Допълващи зелената система са озеленените площи за ограничено обществено ползване в имотите за жилищни, вилни, обществени, производствени, курортни и спортни сгради и комплекси, както и озеленените площи с друго специфично предназначение – гробищни паркове и защитни насаждения.

Системата на зелените площи в населеното място представлява взаимно съгласувано разполагане на различните видове зелени и свободни площи с цел да се осигурят най-благоприятни хигиенни условия, декоративни ефекти и създаване на условия за отдих на населението.

Зелената система включва следните структурни елементи: тревни площи, декоративна растителност, алеи, площадки и архитектурни декоративни елементи и съоръжения.

Озеленяването влияе на температурата, относителната влажност, скоростта на движение на въздуха; върху подобряване на химичния състав на въздуха, намаляване на праха в него, както и на намаляването на шума в градската среда.

Основни дървесни видове използвани за озеленяване в община Ябланица са: липа, кестен, американски ясен, бреза и др.

1.2.9. Радиационна обстановка и влияние на нейонизиращите лъчения

На територията на града радиационната обстановка се следи от оперативен дежурен при община Ябланица. Три пъти дневно с рентгенометър-радиометър PP-51M се измерва бета и гама лъчение, отчитани в Р/час. Нормалният гама-фон за България е около 0,030 мР/ч. За гр. Ябланица показанията варират 0,020 – 0,025 мР/ч.

Няма данни за нейонизиращи лъчения и влияние върху хората и околната среда.

1.3. Управленски фактори

В общинска администрация в състава на отдел „Устроичество на територията и развитие“ са включени: н-к отдел „Устроичество на територията и развитие“, гл. специалист „Териториално и селищно устройство“, мл. експерт „Териториално и селищно устройство“, мл. експерт „Общинска собственост и екология“ и гл. експерт „Европейски програми, проекти и търговия“.

Общински наредби в областта на околната среда са: Наредба №1 за подържане на обществения ред, осигуряване сигурността и спокойствието на гражданите и тяхната собственост, чистотата и приветливия вид на населените места на територията на община Ябланица, Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Ябланица, Наредба за управление на отпадъците на територията на община Ябланица (внесена в Общински съвет – гр. Ябланица за разглеждане и приемане). Тези общински наредби се преразглеждат и актуализират при нужда.

Община Ябланица е включена в състава на област Ловеч, и е в обхвата на регионална инспекция по околната среда и води – гр. Плевен и Басейнова дирекция „Дунавски район“ – с център гр. Плевен.

За информиране на обществеността по отношение на околната среда се използват медиите – електронни и печатни и информационните табла в общинска администрация, кметствата и кметските наместничества.

Наблюдението на качеството на водите и въздуха се извършва от мобилните лаборатории на Регионална лаборатория – гр. Плевен към Изпълнителната агенция по околната среда.

Услугите, предоставяни от общината, свързани с опазването на околната среда са:

Третиране на отпадъците.

Услугите по сметосъбиране, сметоизвозване и депониране на битови отпадъци на територията на цялата община се извършват от фирма изпълнител, избрана след проведена процедура по реда на ЗОП. В системата за организирано сметосъбиране са обхванати всичка населени места на територията на общината. В рамките на гр. Ябланица и селата Златна Панега и Брестница функционира и система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и тяхното последващо рециклиране и оползотворяване. Услугата се извършва от „Екопак България“ АД и техен подизпълнител.

Водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води.

Водоснабдяването на община Ябланица се извършва от „В и К“ АД гр. Ловеч.

Новоизградените части от канализационната система и ПСОВ – гр. Ябланица към настоящия момент се поддържат от общината, но предстои прехвърляне за стопанисване от „В и К“ АД гр. Ловеч.

Озеленяване

Услугата по подържане на зелената система на община Ябланица се извършва от „Дейност Чистота“ към Общинска администрация – гр. Ябланица.

1.4. Икономически фактори

В общината структуроопределящи производства са: производство на клинкер и цимент от „Златна Панега цимент“ АД с. Зл. Панега, със значение, както за цялата страна, така и за износ; производство на бетон и варови разтвори – „Лъсков – Стефан Димитров 2“ ЕООД гр. Ябланица и др.; производство на продукти от минерални сировини за настилки и облицовки – „Седимент Приват“ ЕАД гр. Ябланица; производство на машини, съоръжения, резервни части, нестандартно оборудване за строителството и строителната промишленост – „Речно“ ООД с. Зл. Панега; хранително-вкусова промишленост, представени от няколко фирми за производство на халви, локуми и други захарни изделия – „Пет плюс“ ООД, „Богати 09“ ООД, „Вивиан 1“ ООД и др.; на територията на общината се развиват търговията, услугите, туризма (ловен, пешеходен и коло-туризъм); селско стопанство.

Селското стопанство е важен отрасъл, осигуряващ работни места и допринасящ за балансирано териториално развитие. Земеделската земя в общината е с площ от 123 811 дка, като обработваемите площи от нея са 89 078 дка. На територията на общината се развива както растениевъдството, така и животновъдството. В общината развиват дейност няколко големи фирми, занимаващи се със земеделие, а освен тях има и много регистрирани малки земеделски производители, занимаващи се и с двете

направления на селското стопанство – растениевъдство и животновъдство.

От културите със стопанско значение в общината се отглеждат основно пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед, рапица. Съществуват и отделни насаждения от овощни култури и зеленчуци.

В животновъдните обекти се отглеждат най-вече крави, овце, кози, птици, зайци, както и голям брой пчелни семейства.

За развитие на селското стопанства в община Ябланица допринасят възможностите предоставяни по линия на Общата селскостопанска политика на ЕС, в т.ч. и директните плащания от Държавен фонд „Земеделие“.

На територията на община Ябланица към 2015 г. има категоризирани: 1 бр. пансиони с 40 бр. легла; 9 бр. къщи за гости със 107 бр. легла; 8 бр. бунгала с 16 бр. легла. Общо 163 бр. легла.

На територията на общината са категоризирани общо 27 заведения за хранене и развлечения с общо 838 бр. места.

Туристическите обекти и природните забалажителности в общината, както чистата природа, спокойствието и тишината, гостоприемството и добре поддържаните къщи за гости са важни предпоставки за целогодишното развитие на туризма.

1.5. Финансови фактори

1.5.1. Бюджет

Година	Приходи/Разходи	Приходи такса „Битови отпадъци“	Разходи за „Чистота“
2011	4 299 344	157 836	143 246
2012	3 839 602	163 384	145 490
2013	4 368 535	226 847	168 224
2014	4 977 887	207 821	184 732

Относителният дял на разходите за дейностите, свързани с опазване на околната среда, спрямо общите разходи, по години е както следва: за 2011 г. – 3,33 %; за 2012 г. – 3,79 %; за 2013 г. – 3,85 %; за 2014 г. – 3,71 %.

Относителният дял на приходите от таксата за битови отпадъци спрямо общите приходи в общинския бюджет е около 4 %. Няма дейности, чиито разходи да не се покриват от таксата за битови отпадъци.

1.6. Демографски фактори

Населението на общината е разпределено в 9 (девет) населени места, като основно е съсредоточено в административния център – гр. Ябланица.

По населени места и настоящ адрес, населението е разпределено както следва:

Кметства и населени места в Община Троян	Население 02.2012 г.	Население 02.2013 г.	Население 02.2014 г.	Население 02.2015 г.	Прогноза 2016г.
гр.Ябланица	2 835	2 803	2 794	2 768	2 754
с. Златна Панега	884	892	907	885	882
с. Брестница	1 016	1 024	1 025	1 022	1 020
с. Добревци	552	536	522	520	525
с. Орешене	324	330	339	336	334
с. Малък Извор	234	237	236	238	236
с. Батулци	191	186	180	176	175
с. Голяма Брестница	161	157	166	164	162
с. Дъбравата	72	71	70	70	68
Население в селата:	3 434	3 433	3 445	3 411	3 402
Общо:	6 269	6 236	6 239	6 179	6 156

В процентно отношение градското население е 44,80 %, а селското население е 55,20 %. Наблюдава се миграция на младото население /18-35 години/ към столицата на страната, по-големите градове и други държави.

Не са правени изследвания за влиянието на факторите на околната среда върху здравето на хората.

По данни от НСИ през 2010 г. най-голям брой смъртни случаи (при най-често срещаните заболявания) за страната, за областта и за общината са от болести на органите на кръвообращението, следвани от новообразувания и болести на дихателната система.

По данни на НСИ възрастовата структура на населението за общината, за област Ловеч и страната към 31.12.2014 г. е следната:

	За страната	За областта	За общината
общо	7 202 198	133 513	6 017
От тях:			
Под трудоспособна възраст	1 064 735	19 027	1 302
В трудоспособна възраст	4 403 374	74 515	3 211
Над трудоспособна възраст	1 734 089	39 971	1 504

За община Ябланица, както и за областта, е на лице процес на демографско отаряване, който се изразява в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под-трудоспособна възраст и увеличаване дела на населението над трудоспособна възраст.

1.7. Социално-икономически фактори

По данни от Националния статистически институт общия доход средно на лице от домакинство през 2014 г.

За страната - 5 118 лв.

Средна годишна работна заплата на настите лица по трудово и служебно правоотношение през 2014 г.

За страната – 9 806 лв.

За Ловешка област – 7 723 лв.

За община Ябланица – 6 812 лв.

Заетост

Към 31.01.2015 г. процента безработицата в община Ябланица е бил 41,3 %, при средно за област Ловеч 16,9 %, а за страната – 11,1 %.

II.АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ (SWOT)

Силни страни	Слаби страни
<ol style="list-style-type: none"> Наличие на благоприятни географско положение и природно – климатични дадености, подходящи за рекреационно – туристическа дейност; Сравнително чист атмосферен въздух – няма превишаване на пределно допустимите концентрации на основните замърсители; Уникални природни ресурси, съхранена природа и богато биологично разнообразие; Липсват екологични проблеми, замърсявания и увреждания на околната среда, застрашаващи здравето на хората и качеството на жизнената среда; Наличие на инвестиционни проекти в областта на околната среда; Наличие на програма за енергийна ефективност; 	<ol style="list-style-type: none"> Недостатъчно осъзнаване на екологичните проблеми от страна на ръководителите на фирми и населението; Не са достатъчно популярни мерките за енергийна ефективност – енергоспестяване, изолация на сгради, по-ефективни производствени технологии, възстановяващи източници; Недостатъчно осъзнаване на въздействието от развитието на туризма върху екологичното равновесие на чувствителните зони – планина, язовири, реки, подземни води; Недостатъчен финансов ресурс на общината за инвестиции в областта на околната среда; Увеличаваща се брой употребявани

<p>7. Незамърсени с химически вещества почви;</p> <p>8. Изградена Градска пречиствателна станция за отпадъчни води;</p> <p>9. Изграждащо се съвременно депо за твърди битови отпадъци, отговарящо на нормативните изисквания;</p> <p>10. Стартрирана система за разделно събиране на отпадъците от опаковки;</p> <p>11. Благоприятни условия за производство на екологично чисти продукти чрез екстензивно земеделие и животновъдство.</p>	<p>автомобили;</p> <p>6. Липса на канализация в селата и част от града;</p> <p>7. Често нарушаване на забраната за изоставяне, нерегламентирано изхвърляне, изгаряне или друга форма на неконтролирано обезвреждане на отпадъците;</p> <p>8. Недостатъчно осъзнаване на необходимостта от използване на минимално количество опаковки, опаковки за многократна употреба, оползотворяване на отпадъците.</p> <p>9. Самозалесяване на естествени ливади и намалено животновъдство, водещи до загуба на биологичното разнообразие.</p> <p>10. Висока цена на продуктите на биологичното земеделие и недоразвита система за реализацията им.</p> <p>11. Слабо развито екологично земеделие.</p>
Възможности	Заплахи
<p>1. За осъществяване на екологични проекти чрез кандидатстване за финансиране от Европейски и национални фондове – за водоснабдителна и канализационна инфраструктура, за енергийна ефективност, премахване на опасност от замърсяване с негодни за употреба препарати за растителна защита;</p> <p>2. Намаляване използването на конвенционални източници на енергия чрез замяната им с възобновяеми такива;</p> <p>3. Развитие на екологично чисти производства;</p> <p>4. Благоприятни дадености за развитие на земеделие;</p> <p>5. Възможност за развитие на туризма и свързаните с него отрасли – анимация, хотелиерство, ресторантърство;</p> <p>6. Финансово подпомагане от структурните фондове на ЕС на проекти от аграрния и горския сектор, свързани със запазването на биологичното разнообразие и екологичното равновесие;</p> <p>7. Привличане на външни инвестиции чрез обществено-частни партньорства за внедряване на съвременни технологии за пречистване на отпадъчни води и третиране на твърди битови отпадъци.</p>	<p>1. Глобално изменение на климата, водещо до изместване на климатичните зони и пораждане на ресурсни проблеми;</p> <p>2. Влошаване качествата на природната среда в резултат недостатъчни грижи за поддържане на разумно равновесие;</p> <p>3. Опасност от неконтролируима и незаконна сеч, което ще доведе до ускоряване на ерозийните процеси;</p> <p>4. Липса на собствени финансови ресурси за екологични проекти;</p> <p>5. Ниска покупателна способност на населението, водеща до трудна реализация на селскостопанската продукция от екологосъобразно земеделие;</p> <p>6. Нарастването на енергийните нужди може да доведе до неекологосъобразни решения.</p>

От SWOT-анализа става ясно, че е налице потенциал за свързване на силните страни със съществуващите възможности, посредством което ще се стигне до преодоляване на слабите страни и неутрализиране на заплахите.

III. ВИЖДАНЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА (ВИЗИЯ)

Съхраняване и подобряване на качеството на околната среда и интегриране дейностите на човека в нея – предпоставка за устойчиво развитие.

IV. ЦЕЛИ

1. Генерална стратегическа цел

Достигане качество на околната среда, което да подпомогне развитието на туризма, без да се наруши природното равновесие; да позволи на всички хора да живеят в чисти и озеленени населени места, без рискове за човешкото здраве; да се запазят горските масиви и видовото разнообразие на територията на общината ни на основата на устойчиво управление на околната среда и развитие на екологичната инфраструктура.

2. Специфични стратегически цели

- Реконструкция и изграждане на съвременна инфраструктура за питейни и отпадъчни води в населените места на общината, с цел осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за населението.;
- Подобряване качеството на атмосферния въздух и намаляване на шумовото натоварване в населените места.;
- Подобряване управлението на отпадъците и защита на почвите на територията на общината.;
- Подобряване на чистотата на населените места, облагородяване и озеленяване на площадите за обществено ползване в населените места на общината;
- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие;
- Осигуряване на ефективно управление на околната среда и интегриране на екологичната политика за развитие на икономическите сектори в общината.

V. ПРИОРИТЕТИ:

След направения анализ на съществуващото състояние на околната среда в общината се очертават следните приоритетни области, в които е необходимо да се насочат усилията на общинска администрация:

- A)** Изграждане на необходимата техническа инфраструктура за водоснабдяване и пречистване на отпадъчните води – изграждане и реконструкция на водопроводи и канализационни мрежи;
- B)** Запазване и подобряване на качеството на повърхностните и подземни води;
- B)** Оптимизация на организираната общинска система за събиране, транспортиране и екологосъобразно обезвреждане на смесени битови отпадъци, включително в регионална система за управление на отпадъците в регион Луковит;
- G)** Поддържане на нивата на замърсителите на въздуха в населените места до нормативно определените нива за страната;
- D)** Увеличаване и поддържане на зелените площи;
- E)** Създаване на условия за развитие на екотуризъм;
- J)** Подобряване на административния капацитет в община Ябланица, работещ по прилагане на екологичното законодателство на местно ниво;
- 3)** Повишаване на информираността на населението за екологичните проблеми и мерките за решаването им.

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2016 – 2020 ГОДИНА*

№ по ред	Дейности за постигане на целите	Отговорни институции	Срок за реализация	Възможни източници на финансови средства
1	2	3	4	5
1. Реконструкция и изграждане на съвременна инфраструктура за питейни и отпадъчни води в населените места на общината, с цел осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за населението.				
1.1	Подобряване на водоснабдяването и качеството на питейната вода за жителите на община Ябланица – рехабилитация на инфраструктурата за питейно водоснабдяване.	Община Ябланица и „В и К“ АД - Ловеч	2016г. – 2020г.	ОП „Околна среда“, Община Ябланица, „В и К“ АД - Ловеч
1.2	Осъществяване на постоянен и периодичен мониторинг, касаещ качествата на подаваната питейна вода на територията на община Ябланица.	„В и К“ АД – Ловеч и РЗИ - Ловеч	2016г. – 2020г.	„В и К“ АД - Ловеч
1.3	Доизграждане на канализационна мрежа в отдалечените от централната част на града квартали и включочването и в колектора към ПСОВ – гр. Ябланица	Община Ябланица и „В и К“ АД - Ловеч	2016г. – 2020г.	ОП „Околна среда“ Програма за развитие на селските райони, община Ябланица
1.4	Проектиране и изграждане на водопроводна връзка Добревци – Ябланица, с цел захранване на гр. Ябланица от втори водоизточник – р. Златна Панега	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	ОП „Околна среда“ Програма за развитие на селските райони, община Ябланица
1.5	Проектиране и реализация на проект за реконструкция на водоснабдителна мрежа по ул. „Мико Петков“ до връзка с околовръстен път.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	ОП „Околна среда“ Програма за развитие на селските райони, община Ябланица
1.6	Реализация на проекти и предприемане на превантивни мерки за почистване на коритата на реки и дерета в границите на населените места на територията на община Ябланица.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	Община Ябланица, МОСВ, ПУДОС, Междуведомствена комисия за възстановяване и подпомагане към МС
2. Подобряване качеството на атмосферния въздух и шумовото натоварване в населените места.				
2.1	Рехабилигация на съществуващата и изграждане на нова улична мрежа.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	Община Ябланица, Програма за развитие на селските райони, ДФЗ
2.2	Увеличаване и поддържане на зелените площи в населените места – увеличаване на дървесната и	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	Община Ябланица

	храстова растителност в урбанизираните територии.			
3 Подобряване управлението на отпадъците и защита на почвите на територията на общината.				
3.1	Оптимизация на организираната общинска система за събиране и транспортиране на битови отпадъци. Включване в регионална система за управление на отпадъците – регион Луковит.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	ОП „Околна среда“, община Ябланица
3.2.	Закриване и рекултивация на съществуващото общинско депо за битови отпадъци в местн. „Зейков рът“ – гр. Ябланица	Община Ябланица	2016г. – 2017г.	ОП „Околна среда“, ПУДОСC, община Ябланица
3.3	Предотвратяване на образуването, почистване и ликвидиране на нерегламентирани сметища на територията на община Ябланица.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	Община Ябланица
3.4	Поетапно въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци във всички населени места на община Ябланица	Община Ябланица, „Екопак България“ АД	2016г. – 2020г.	Община Ябланица
3.5	Проучване на възможности и въвеждане на системи за разделно събиране, компостиране и оползотворяване на биоразградими отпадъци (изграждане на площащи и домашно компостиране).	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	Община Ябланица, Външни инвеститори
3.6	Определяне на площащи за временно складиране на торов отпад и последващо оползотворяване в населените места.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	Община Ябланица, ОП „Околна среда“, МОСВ
3.7	Изграждане на системи за събиране на НУБА, ИУМПС, луминесцентни лампи и опасни отпадъци.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.	Община Ябланица, ОП „Околна среда“
4 Подобряване на чистотата на населените места, облагородяване и озеленяване на площеите за обществено ползване в населените места на община Ябланица.				
4.1	Ефективен контрол върху гражданите и фирмите за спазване изискванията на националното и местно законодателство в областта на опазване на околната среда.	Община Ябланица, кметства, кметски наместничества	2016г. – 2020г.	Община Ябланица
4.2	Подобряване на контрола върху фирмите, изпълняващи дейности по събиране на отпадъци, почистване на териториите за обществено ползване и поддържане на зелените площи.	Община Ябланица, кметства, кметски наместничества	2016г. – 2020г.	Община Ябланица
4.3	Поддържане на съществуващите озеленени площи и декоративна растителност, общинска собственост и създаване на нови такива.	Община Ябланица, кметства, кметски наместничества	2016г. – 2020г.	Община Ябланица
4.4	Поддържане на детски съоръжения и други елементи на градското оборудване в парковете и градините.	Община Ябланица, кметства,	2016г. – 2020г.	Община Ябланица

		Кметски наместничества	
4.5	Картотекиране, създаване и поддържане на регистър на озеленените площи и декоративната растителност в гр. Ябланица.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.
4.6	Контрол за поддръжка на дървета и храсти в частни имоти, в близост с улична мрежа и тротоари, пречещи на преминаването и намаляващи видимостта.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.
5	Опазване и поддържане на биологичното разнообразие.		
5.1	Контрол при добива на дървесина от общински гори.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.
5.2	Проучване на възможности и разработване на програми за развитие на екологичен туризъм.	Община Ябланица	2016г. – 2020г.
			ОП „Околна среда“
6	Осигуряване на ефективно управление на околната среда и интегриране на екологичната политика в общата политика за развитие на икономическите сектори в общината.		
6.1	Актуализиране и допълване на общинските наредби в областта на околната среда.	Община Ябланица	2016г – 2020г.
6.2	Организиране и провеждане на информационни кампании сред населението на община Ябланица, включващи редица инициативи, насочени към популяризиране дейностите и методите свързани с раздельно събиране и рециклиране на отпадъци и тяхното значение за опазване на околната среда.	Община Ябланица, „Екопак България“ АД	2016г. – 2020г.
6.3	Провеждане на инициативи за отбелязване на световни и международни дни, свързани с опазване на околната среда.	Община Ябланица, неправителствени организации	2016г. – 2020г.

*-Предвидяните дейности, свързани с изграждане на нова и реконструкция на съществуваща инфраструктура и съоръжения са извън границите на защитени зони и зашитени територии.
 В границите на защитени зони и територии се предвижда извършване на контрол и превенция по спазване на действащото законодателство.

Използвани съкращения:

- МОСВ – Министерство на околната среда и водите
- РИОСВ – Регионална инспекция по околната среда и водите
- ИАОС – Изпълнителна агенция по околнна среда
- ПУДОС – Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
- ГТ – горски територии
- ССФ – селскостопански фонд
- НПО – неправителствена организация

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

ОТГОВОРЕН за изпълнението на програмата за опазване на околната среда:

- Община Ябланица

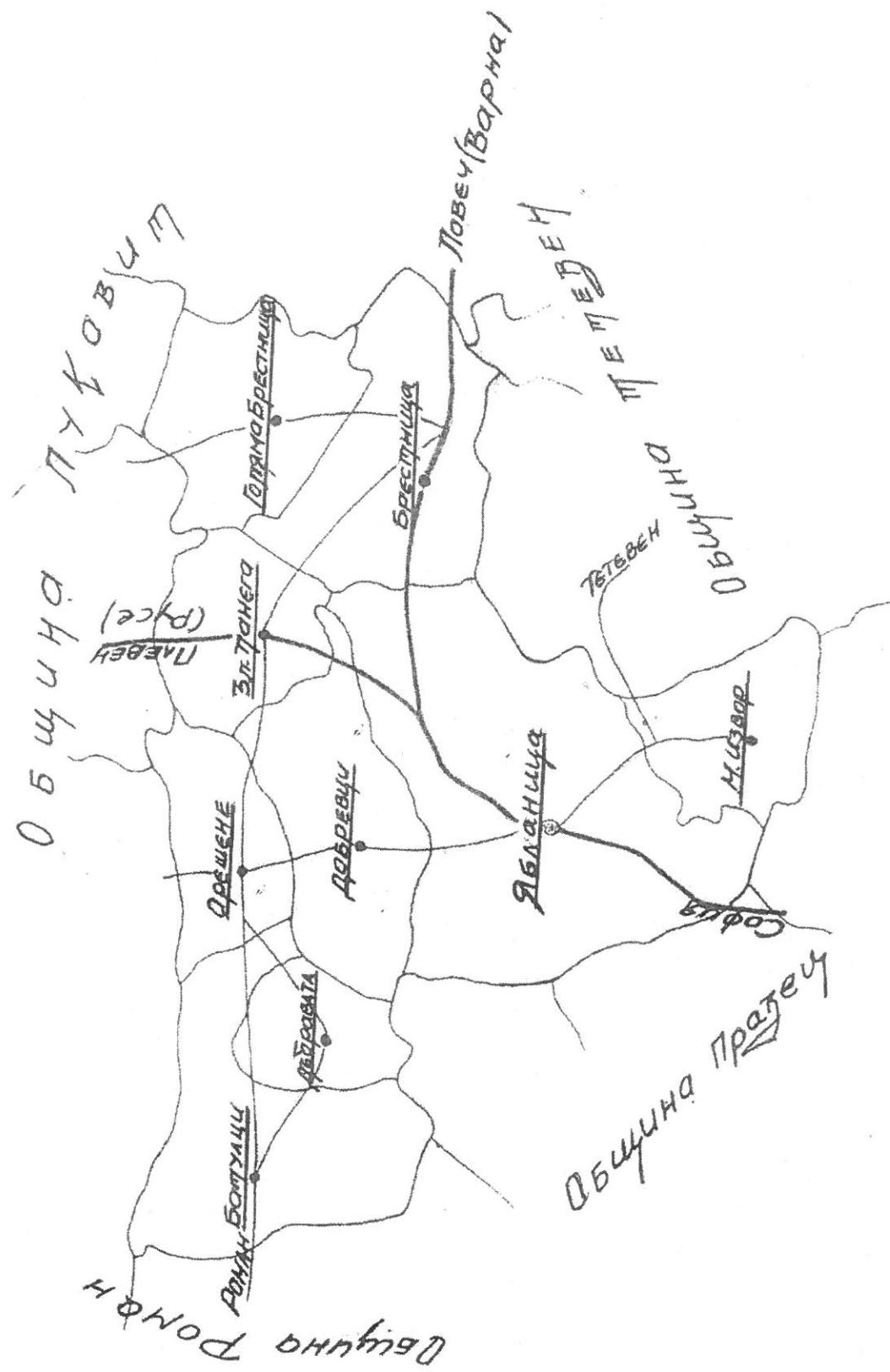
- Кмет
- Заместник кмет
- Началник отдел УТР
- мл.експерт „Общинска собственост и екология“

Изпълнението на програмата се отчита пред Общински съвет – гр. Ябланица ежегодно. След приемането им отчетите се изпращат в РИОСВ – гр. Плевен и се публикуват на интернет страницата на Община Ябланица.

Изготвил: мл. експерт „Общинска собственост и екология“

Приложение № 1

СПИСЪК
**на лечебните растения, определени като такива с приложение към Закона за лечебните
 растения, срещащи се в земеделски земи, гори и в границите на населените места,
 собственост на Община Ябланица**

№ по ред	Вид	Местонахождение	Срещаемост	Ресурсно значение
1	Анасон каменоломков <i>Pimpinella saxifraga</i>	В регулацията на всички селища	На групи	Без ресурсна значение
2	Ботурче есенно <i>Cyclamen hederifolium</i>	Повсеместно покрай гори и в пасишата	По единично и на групи	Ограничено използваеми
3	Брей обикновен <i>Tamus communis</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
4	Брекиня <i>Sorbus torinalis</i>	В общински гори – всички населени места	По единично	Без ресурсно значение
5	Бреза обикновенна <i>Betula pendula</i>	Повсеместно	По единично	Без ресурсно значение
6	Бръшлян <i>Hedera helix</i>	На територията на цялата община	На групи	Използваеми
7	Бряст полски <i>Ulmus minor</i>	В общински гори – всички населени места	По единично	Без ресурсно значение
8	Бук обикновен <i>Fagus sylvatica</i>	Повсеместно	Масиви	Промишлено – максимално използваем
9	Бучиниш <i>Conium maculatum</i>	Повсеместно	На петна	Ограничено използваеми
10	Бъз нисък /Бъзак/ <i>Sambucus ebulus</i>	Повсеместно	На групи	Използваеми
11	Бъз черен <i>Sambucus nigra</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
12	Бял бор <i>Pinus sylvestris</i>	Над 500 м. н.в.	На групи	Ограничено използваеми
13	Великденче лечебно <i>Veronica officinalis</i>	Повсеместно в гори	По единично	Използваеми
14	Великденче полско <i>Veronica arvensis</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
15	Ветрогон полски <i>Eryngium campestre</i>	Повсеместно	На групи	Използваеми
16	Волски език ** <i>Phyllitis scolopendrium</i>	В близост до водни басейни и влажни места	По единично	Ограничено използваеми

17	Братига, паничка <i>Tanacetum vulgare</i>	Повсеместно в гори	На групи	Ограничено използваеми за лични нужди
18	Вълча ябълка обикновена <i>Aristolochia clematitis</i>	Рядко срещана по пасища	По единично	Без ресурсно значение
19	Върба бяла <i>Salix alba</i>	В близост до водни басейни	По единично	Без ресурсно значение
20	Върбинка лечебна <i>Verbena officinalis</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Ограничено използваеми
21	Габър обикновен <i>Carpinus betulus</i>	Повсеместно в гори	На групи	Използваеми
22	Глог червен <i>Crataegus monogyna</i>	Повсеместно покрай гори	На групи	Максимално използваеми
23	Глухарче обикновено <i>Taraxacum officinale</i>	Повсеместно	На петна	Максимално използваеми
24	Глушина едроцветна <i>Vicia grandiflora</i> Scop.	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
25	Глушина грахова <i>Vicia pisiformis</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
26	Глушина птича <i>Vicia cracca</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
27	Горицвет пролетен ** <i>Adonis vernalis</i>	В периферията на горите	По единично	Без ресурсно значение
28	Гръмотрън бодлив <i>Ononis spinosa</i>	Повсеместно	На петна	Ограничено използваеми
29	Двурога пчелица *** <i>Ophrys cornuta</i>	По поляни и храсталаци	По единично	Ограничено използваеми
30	Дебелец червеникав <i>Sempervivum marmoreum</i>	Рядко срещан по скали и около пътища	По единично	Без ресурсно значение
31	Детелина ливадна <i>Trifolium pratense</i>	Повсеместно	На петна	Използваема
32	Детелина плевелна <i>Trifolium arvense</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Ограничено използваеми
33	Детелина пълзяща <i>Trifolium repens</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
34	Див копър старопланински <i>Meum athamanticum</i>	Ливади	На групи	Без ресурсно значение
35	Дилиянка ** <i>Valeriana officinalis</i>	По ливади	По единично	Ограничено използваеми

36	Динка лечебна <i>Sanguisorba officinalis</i>	По ливади	На групи	Ограничено използваеми
37	Дрян обикновен <i>Cornus mas</i>	Повсеместно във всички гори	На групи	Максимално използваеми
38	Дъб летен <i>Querqus robur</i>	Във всички общински гори	Единични бройки	Без ресурсно значение
39	Елвезиево кокиче *** <i>Galanthus elwesii</i>	В гори и храсталаци	На групи	Ограничено използваеми
40	Еньовче ароматно /Лазаркия/ * <i>Galium odoratum</i>	В букови гори над 600 м. н.в.	По единично	Ограничено използваеми
41	Еньовче същинско <i>Galium verum</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Използваеми
42	Женска папрат <i>Athyrium filix-femina</i>	Рядко около водни басейни	По единично	Без ресурсно значение
43	Живовлек голям <i>Plantago major</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
44	Живовлек ланцетовиден <i>Plantago lanceolata</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
45	Звездан обикновен <i>Lotus corniculatus</i>	На територията на цялата община	На петна	Без ресурсно значение
46	Звъника лечебна <i>Hypericum perforatum</i>	Повсеместно	На петна	Максимално използваеми
47	Здравец горски <i>Geranium sylvaticum</i>	В горите	По единично	Използваеми
48	Здравец зловонен <i>Geranium robertianum</i>	В горите	По единично	Използваеми
49	Здравец кръвен <i>Geranium sanguineum</i>	По горски ливади	По единично	Използваеми
50	Здравец обикновен <i>Geranium macrorrhizum</i>	В гори, сенчести места	На групи	Използваеми
51	Зимзелен малък <i>Vinca minor</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
52	Златица обикновена <i>Solidago virga-aurea</i>	По пасища	По единично	Без ресурсно значение
53	Змийско мляко <i>Chelidonium majus</i>	Повсеместно по сенчести терени	На групи	Без ресурсно значение
54	Змиярник петнист <i>Arum maculatum</i>	Във влажните зони на горите	По единично	Без ресурсно значение
55	Иглика лечебна *	Повсеместно	На групи	Максимално

	Primula veris			използваеми
56	Изтравниче обикновено ** <i>Asplenium trichomanes</i>	В гори	По единично	Ограничено използваеми
57	Изтравниче стенно <i>Asplenium ruta - miraria</i>	В близост до водни басейни и влажни места	По единично	Ограничено използваеми
58	Кадънка (Полски мак) <i>Papaver rhoeas</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Ограничено използваеми
59	Казашки бодил бодлив <i>Xanthium spinosum</i>	Ливади	По единично	Ограничено използваеми
60	Казашки бодил влакнест <i>Xanthium stromarium</i>	Ливади	По единично	Ограничено използваеми
61	Какула ливадна <i>Salvia pratensis</i>	Ливади до 1000 м н.в.	На петна	Използваеми
62	Каменоломка кръглиolistна <i>Saxifraga rotundifolia</i>	По скални пукнатини	По единично	Без ресурсно значение
63	Камшик лечебен <i>Agrimonia eupatoria</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
64	Ким обикновен <i>Carum cavi</i>	Край горите	По единично	Без ресурсно значение
65	Киселец <i>Rumex acetosa</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Максимално използваеми
66	Киселица <i>Malus sylvestris</i>	Повсеместно в гори	По единично	Използваеми
67	Киселиче обикновено <i>Oxalis acetosella</i>	В горите и сенчести места	На петна	Използваеми
68	Клопачка малка <i>Rhinanthus minor</i>	В ливади	По единично	Без ресурсно значение
69	Кокиче снежно *** <i>Galanthus nivalis</i>	В гори и храсталаци	На групи	Ограничено използваеми
70	Комунига лечебна <i>Melilotus officinalis</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Ограничена използваеми
71	Конски кестен <i>Aesculus hippocastanum</i>	В населените места като декоративен вид	На групи	Ограничено използваеми
72	Копитник ** <i>Asarum europaeum</i>	Влажни и сенчести места в горите	По единично	Ограничено използваеми
73	Коприва гръцка <i>Urtica urens</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
74	Кукувича прежда	До 800 м н.в.	На петна	Без ресурсно

	Cuscuta europaea			значение
75	Кукуряк миризлив <i>Helleborus odorus</i>	Повсеместно	На групи	Използваеми
76	Кучешко грозде черно <i>Solanum nigrum</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
77	Къклица <i>Agrostemma githago</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
78	Къпина влакнеста <i>Rubus hirtus</i>	Повсеместно	На петна	Максимално използваеми
79	Къпина полска <i>Rubus caesius</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
80	Лайка езичестоцветна <i>Chamomilla suaveolens</i>	В ливади и около обработвани площи	На групи	Използваеми
81	Лайкучка влакнеста <i>Matricaria trichophylla</i>	В ливади	По единично	Без ресурсно значение
82	Лапад <i>Rumex sp.</i>	Повсеместно	На групи	Използваеми
83	Лепка <i>Galium aparine</i>	Повсеместно	На петна	Ограничено използваеми
84	Леска обикновена <i>Corylus avellana</i>	Повсеместно	По единично	Използваеми
85	Липа дребнолистна <i>Tilia cordata</i>	Повсеместно	На групи	Използваеми
86	Липа едролистна <i>Tilia platyphyllos</i>	Повсеместно	На групи	Използваеми
87	Лисичина грудеста <i>Corydalis bulbosa</i>	В горите и сенчести места	По единично	Без ресурсно значение
88	Лопен лечебен <i>Verbascum phlomoides</i>	Ливади и дъбови гори	По единично	Без ресурсно значение
89	Лудо биле * <i>Atropa bella-donna</i>	Посевместно в буковия район по сечища	По единично	Ограничено използваеми
90	Лук сибирски <i>Allium schoenoprasum</i>	В ливади и храсталаци	По единично	Без ресурсно значение
91	Луличка <i>Linaria vulgaris</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
92	Люляк <i>Syringa vulgaris</i>	Повсеместно	По единично	Използваеми
93	Лютиче езичесто <i>Ranunculus ligua</i>	Повсеместно	По единично	Без ресурсно значение

94	Лютиче пълзящо <i>Ranunculus repens</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
95	Магарешки бодил <i>Carduus acanthoides</i>	Повсеместно	На групи	Използваеми
96	Малина <i>Rubus idaeus</i>	Повсеместно	На групи	Максимално използваеми
97	Маргаритка обикновена <i>Leucanthemum vulgare</i>	Повсеместно	По единично	Използваеми
98	Машерка дългостъблена <i>Thymus longicaulis</i>	В ливади	На групи	Използваеми
99	Медуница лечебна <i>Pulmonaria officinalis</i>	Повсеместно в гори	На групи	Без ресурсно значение
100	Мента дълголистна <i>Mentha longifolia</i>	Повсеместно	На групи	Максимално използваеми
101	Мента кръглолистна <i>Mentha suaveolens</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
102	Мента обикновена /джоджен/ <i>Mentha spicata</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
103	Мента полска <i>Mentha arvensis</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
104	Мехунка <i>Phisalis alkekengi</i>	По синори	По единично	Без ресурсно значение
105	Млечка горска <i>Euphorbia amygdaloides</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
106	Млечка обикновена <i>Euphorbia cyparissias</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
107	Минзухар есенен <i>Crocus pallasii</i>	По пасища и край гори	На групи	Ограничено използваеми
108	Минзухар пролетен <i>Crocus chrysanthus</i>	По пасища и край гори	На групи	Използваеми
109	Миши уши <i>Hieracium pilosella</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
110	Момкова сълза лечеб. <i>Polygonatum odoratum</i>	В горите	По единично	Ограничено използваеми
111	Мразовец есенен <i>Colchicum autumnale</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
112	Мъждрян <i>Fraxinus ornus</i>	Повсеместно в гори	По единично	Ограничено използваеми
113	Мъжка папрат	В горите по влажни	По единично	Без ресурсно

	Dryopteris filix-mas	места		значение
114	Мъртва коприва <i>Lamium purpureum</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
115	Напръстник вълнест <i>Digitalis lanata</i>	По пасища	По единично	Ограничено използваеви
116	Напръстник едроцветен <i>Digitalis grandiflora</i>	По пасища	По единично	Ограничено използваеми
117	Напръстник ръждив <i>Digitalis ferruginea</i>	По пасища	По единично	Ограничено използваеми
118	Овчарска торбичка <i>Capsella bursa-pastoris</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
119	Огнивче полско <i>Anagallis arvensis</i>	Повсеместно	На петна	Ограничено използваеми
120	Омайниче градско <i>Geum urbanum</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
121	Оман бял ** <i>Inula helenium</i>	В храсталаци и ливади	По единично	Ограничено използваеми
122	Орехче ливадно <i>Filipendula vulgaris</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Ограничено използваеми
123	Орлова папрат <i>Pteridium aquilinum</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
124	Очанка обикновена <i>Euphrasia rostkoviana</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Използваеми
125	Паричка <i>Bellis perennis</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Без ресурсно значение
126	Пача трева обикновена <i>Polygonum aviculare</i>	Повсеместно	На петна	Ограничено използваеми
127	Пелин обикновен <i>Artemisia absinthium</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
128	Пипериче обикновено <i>Persicaria hidropiper</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
129	Пищаялка горска <i>Angelica sylvestris</i>	Покрай горите	На групи	Без ресурсно значение
130	Повет обикновен <i>Clemantis vitalba</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
131	Поветица обикновена <i>Convolvulus arvensis</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
132	Подбел <i>Tussilago farfara</i>	Повсеместно във влажни ливади и в близост до водни басейни	На групи	Ограничено използваеми

133	Подъбиче обикновено <i>Teucrium chamaedrys</i>	В гори	На петна	Ограничено използваеми
134	Прозорче горско <i>Potentilla erecta</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Без ресурсно значение
135	Прозорче сребролистно <i>Potentilla argentea</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Без ресурсно значение
136	Птиче просо <i>Lithospermum officinale</i>	Повсеместно в ливади	На петна	Без ресурсно значение
137	Пчелинок обикновен <i>Marrubium vulgare</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
138	Равнец бял <i>Achillea millefolium</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
139	Равнец жъlt <i>Achillea clypeolata</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
140	Ранилист лечебен * <i>Betonica officinalis</i>	По ливади	По единично	Ограничено използваеми
141	Ралица обикновена <i>Delphinium consolida</i>	По ливади	На петна	Без ресурсно значение
142	Репей дребен <i>Arctium minus</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение
143	Репей сенколюбив <i>Arctium nemorosum</i>	Край водоеми	На групи	Без ресурсно значение
144	Риган обикновен <i>Origanum vulgare</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
145	Салата компасна <i>Lactuca serriola</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
146	Самакитка жълта <i>Aconitum lycoctonum</i>	По ливади	По единично	Без ресурсно значение
147	Самакитка синя <i>Aconitum variegatum</i>	По ливади	По единично	Без ресурсно значение
148	Сапунче лечебно <i>Saponaria officinalis</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
149	Секирче горско <i>Lathyrus sylvestris</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
150	Секирче ливадно <i>Lathyrus pratensis</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
151	Синчец обикновен <i>Scilla bifolia</i>	По пасища и храсталаци	По единично	Без ресурсно значение
152	Синя жълчка	Повсеместно	На групи	Използваеми

	Cichorium intybus			
153	Слез дребен <i>Malva moschata</i>	По пасища	На групи	Ограничено използваеми
154	Слез горски <i>Malva sylvestris</i>	По пасища и храсталаци	На групи	Ограничено използваеми
155	Смрадлика <i>Cotinus coggigria</i>	Скалисти места	На групи	Използваеми
156	Съсанка бяла <i>Anemone nemorosa</i>	По ливади и край гори	На петна	Без ресурсно значение
157	Татул <i>Datura stramonium</i>	Повсеместно	По единично	Ограничено използваеми
158	Теменуга миризлива <i>Viola odorata</i>	Повсеместно	На петна	Без ресурсно значение
159	Теменуга трицветна <i>Viola tricolor</i>	По пасища	На петна	Без ресурсно значение
160	Тинтява горска <i>Gentiana asclepiadea</i>	Край гори и храстии	По единично	Без ресурсно значение
161	Търстига бяла <i>Sedum album</i>	Сипеи	На групи	Без ресурсно значение
162	Търстига лютива * <i>Sedum acre</i>	Сипеи	На групи	Ограничено използваеми
163	Трепетлика <i>Populus tremula</i>	Повсеместно	По единично	Без ресурсно значение
164	Трънка <i>Prunus spinosa</i>	Повсеместно	На групи	Ограничено използваеми
165	Хвощ горски <i>Equisetum sylvaticum</i>	В близост до водни басейни	На групи	Без ресурсно значение
166	Хвощ полски <i>Equisetum arvense</i>	Край пасища и до водоеми	На групи	Без ресурсно значение
167	Чашкодрян европ. <i>Euonymus europaeus</i>	В и около горите	На групи	Без ресурсно значение
168	Червен кантарион <i>Centaurium erythraea</i>	Повсеместно	На петна	Използваеми
169	Шапиче * <i>Alchemilla vulgaris</i>	В и около горите	По единично	Ограничено използваеми
170	Шипка храсталачна <i>Rosa corymbifera</i>	Повсеместно	На групи	Максимално използваеми
171	Щир бодлив <i>Amaranthus spinosus</i>	Повсеместно	На групи	Без ресурсно значение

172	Ягода горска <i>Fragaria vesca</i>	Повсеместно	На петна	Максимално използваеми
173	Ясен планински <i>Fraxinus excelsior</i>	Рядко срещан като единични дървета	По единично	Без ресурсно значение

* - събирането от естествените находища е ограничено с квота

** - събирането от естествените находища е забранено в Заповед на Министъра на околната среда и водите

*** - защитени на територията на цялата страна, съгласно Закона за биологичното разнообразие

Мотиви към Проект на „Програма за опазване на околната среда в Община Ябланица 2016-2020 г.“

1. Причини, налагачи приемането на „Програма за опазване на околната среда в Община Ябланица 2016-2020 г.“

Проектът на „Програма за опазване на околната среда в Община Ябланица 2016-2020 г.“ е разработен на основание чл. 79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда и чл. 26, ал. 2 от Закона за почвите, като е съгласуван с РИОСВ – Плевен.

2. Цели, които се поставят с предложението проект на „Програма за опазване на околната среда в Община Ябланица 2016-2020 г.“

Основните цели на програмата са идентифициране и анализ на проблемите в областта на околната среда на територията на общината и тяхното решаване; аргументиране на проектите на общината в екологичен аспект; подобряване качеството на живот в общината, чрез осигуряване на благоприятна околна среда и запазване на биологичното разнообразие.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на проекта на „Програма за опазване на околната среда в Община Ябланица 2016-2020 г.“

За прилагане на предложението проект няма да са необходими допълнителни финансови средства, които да се заложат в бюджета на Община Ябланица. Програмата аргументира в екологичен аспект дейностите за постигане на целите и, които представляват отделни инвестиционни намерения и подлежат на самостоятелно разглеждане и одобрение.

4. Очаквани резултати от прилагането, включително финансови, ако има такива.

С приемането на „Програма за опазване на околната среда в Община Ябланица 2016-2020 г.“ се синхронизира нормативната база на Община Ябланица с националното законодателство и се очертават конкретни мерки за постигане качество на околната среда и запазване на природните ресурси в общината.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

Предлаганият проект на „Програма за опазване на околната среда в Община Ябланица 2016-2020 г.“ е подзаконов нормативен акт разработен в съответствие със Закона за опазване на околната среда. Съответствието му с правото на Европейския съюз е предопределено от Закона, чиито норми са съобразени с Европейското законодателство – Европейската харта за местно самоуправление и директивите на Европейската общност, свързани с тази материя. Съдържанието на програмата не противоречи на норми от по-висока степен и европейското законодателство.

Вносител: инж. Иван Цаков
Кмет на Община Ябланица